

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 7. Zettortdeenâ 15tâ Webruara 1834.

U s f a u f f c h a n a.

Deh; ta prawjantes Kommissionehra Funga (kam labbibu sagahbaschana uswehleta) von Kutusoff wehleschanu, tohp wiffi muischneeki ka arri semneeki Kursemmes gubernementê, — ar to sinnu, ka augstais Krohnis preeksch ausu=putraimeem diwi rublus desmit Kapeikus sudraba naudas par puhru apsohla — usfaukti: lai tabdus putraimus us Leepajas un us Wentespils ohstu, lai woi dauds woi mas buhtu, peewestu. Leepaja Kommissionehra Zirgens funga prikastschiks, ar wahrdu Funtkoff, un Wentespilli Kommissionehra Jurkewis funga prikastschiks, ar wahrdu Tschurakoff preeksch katru tam Krohna magasibnam peewestu teesu ausu=putraimu, 2 rublus 10 Kapeikus par puhru paschâ magasibnâ un ar schikstu naudu aismaksabs.

Jelgamâ, 11tâ Webruar 1834.

(Nr. 1005.)

Kursemmes Ziwihl-Guberneris C. von Brewern.

J a u n a s s i n n a s.

Wezzam gaddam beidsotees un jaunam gaddam fahfotees, pagadi *) dauds fahdes darrijuschi Wahzsemne un zittas fweeschâs semmes. Zur tabs uppes, ta Elbe, Wehsere, Reine, Uggere un zitti, pahrluhduschas. — Annohwer pilsehtâ pagrabi un semnâs weetas buhwetas mahjas uhdeni stahw, tapatt arri Worms pilsehtâ, fur nahburgi weens us ohtru ar laiwahm pahrbrauz un wiff pilsehtas aprinkis par esaru palizis. Ne tablu no Keln pilsehtas pahrluhdufi Ugger-uppe wiffus seema=sehjumus lihds ar to augligu semmes=wirf-kahrtu no dauds tuhftoschi puhraweetahm aishrawufi un aisskallojufi nestannâ. Wiffi dambi sehinnis widdos zaurrauti. Tif breefnigi pluhdi reitti bija redseti. Bahdenuwalfi pee Breiburg-pilsehtas Janwar-mehnesi f. g. uhdeni jau zettortu reissi pahri par saweem krassteem pluhduschi. Tanni masaja pilsehtinâ Bonnetahl ne tabl no turrenes, tapatt kâ Wormsi, laudis weens us ohtru ar laiwahm

brauz. Bet kaut jelle arri deewsgan laiwâs buhtu, zif waijaga! Kas to warreja zerreht, us zee-tas semmes buhschoht kahdu reis laiwâs waijadsigas? Prohti, Annohwer walfi wehl taggad weens semmes=strehkis 1½ juhdsi garfch un tifpat platts, fur lihds 3000 zilweki wirfu dsihwo, esaram lihdsigs, un 600 dsihwojamas ehkas uhdeneem apsehstas. — Schè tannis widdos, fur winnus Deems no pluhdeem fargaja, teem par labbu, kas farwu mantu, grunti un dsihwofli uhdenos saudeja, mihlestibas = dahwanas tohp lassitas. Westwahl walfi straume laiwinu, fur 9 zilweki eekschâ sehdeja no basnizas pahrbraukdami, aisspehre us leiju, laiwâ apgahsabs un wiffi noslibke.

Minster-pilsehtâ tanni paschâ laikâ warriga auka sfurstinas un juntuus nozehlufi un pahri deenas no Sprantschu=semmes us Englanderu=semmes pawiffam sturma labbad newerrejuschas laiwâs un fuggi pahri par to schauru juhâs=atstakku braukt, kas stary schahm abbahm semmehm.

*) pagadi, tas irr: laiks woi gais, wahziffi: Bitterung.

Tam lihdsigi no dauds pusschm no Wahzsemmes tohp rakstihst, seema pawiffam nerahdotees,

bet pagahjuschos seemas = swehtkös Meir = un Mohsel = uppes aprastös tahds pats laiks un tahds gais bijis, kà zittös gaddös Meir mehnesi. Tur Janwar = mehnescha eesahkumä f. g. rohses, spihdsenes un semmenes seedejuschas, mescha kohkeem lappu = pumpuri ar makti isplaukuschi un dahrsa = kohki seedejuschi, kà pawassarä. Italiess = semmè, ne tahlu no tahs pilsehtas Triest jaunä gaddä gattawas semmen = ohgas ehbuschi.

Kad nu mehß fawä muhschä tahdus brihnumus fadsihwojam, tad gan wehrte, atpakkat skattitees eeksch wezzeem laikeem, woi muhsu tehru = tehwi naw to paschu, woi tam lihdsigu, redsejuschi. — Pehz Kristus dsünfchanas tai 1328tä gaddä — tas ir taggad 506 gaddi atpakkat — tä mehß wezzös laifu = un notikkumugrahmatäs lassam: gaueschi rahma, filta seema tannis paschös widdös bijusi; Janwar = mehnesi seedeja kohki, April = mehnesi wihna = kohks seedejis; wassara = swehtkös labbibu plahwuschu un Jehkabös jau ruddens klastu peesteidsees.

N. B. Ufers.

No Engurehm.

Pee labba aydohma, un pee weenas us Deewu ustizigas firds, nahk paligs no augfchenes! Tanni breefinigä wehträ, kas seemä pee mums fahkocht, bija, sehgeleja weens Ollenderis ar weenu masu fuggiti fur wairak nebij wajadsigi ka fuggineeks, stuhmannis, un weens jauns matrosis, 16 gaddus wezs. Teem bija lahдина weetä tik ballasts, un fuggineeks mekleja weddumu dabhuht Pruhfchu semmè, Kehnigsbergä. Ra të neneeka dabhuht warreja winsch laisch us zittu pilsehtu, us Pillau un tad us Memelu. Nu sadabbujis ko gribbejis, winsch greesahs us mahjahm. Bet par juhru, ta leela wehtra fahkufi puhst, un tik leelus wilnus us fuggi metufi, ka neweens naw wairs spehjis wirspuffè turretees. Rahpuschi fugga kambarihtè (Kajittè), un të aisslehdsahs. Sarweem nahwes = beedreem dohd fuggineeks ikweenam weenu dukatu, ka tee, ja nosihktu un juhmallä taptu ismesti, laudis tohs tomehr = semmè paglabbatu. Kajittè weenä weetä

bija zaur tappis. Zaur scho zaurumu schahwahs uhdens eekschä. Bet zits pee zitta turredamees, stuhmannis dabbuja to wainu atkal aistaisiht. Eeksch tahdahm leelahm bailehm tee dsihwojuschi 2 deenas un 2 naktis, kamehr ta pubschana mittejahs. Nu tahs durwis attaisijuschu wallam, tee eerauga, ka fuggitis pee pascha Pillauas ohsta peedsihts, fur tee nu weffeli sehgeleja eekschä.

B — t.

Laimigs un no zitteem ar preeku usskattams tas zilweks, kas sweiku wezzumu fadsihwo.

Brissfeles pilsehtä, Belgiëru = semmè, 29tä deenä Mai = mehnescha pehrnaja gaddä seewa, 107 gaddus wezza, ar wahrdu Katrihne von Brauwer nomirruft. Bija 1726tä gaddä peedsimnufti un atgahdajahs wissu wehrä leekamu notikkumu, kas bija winnas muhschä no 15tä gadda pausti, schahdus notikkumus wehl fawä wezzumä, wissadus jaukus prahtinus starpä jaukdama, prasdama itt patihkami isstahstihst. No winnas flehpa bija, kad behrnus, behrnu = behrnus u. t. j. pr. kohpä skaita, 123 zilweki zehluschees. Weens no winnas dehleem pahri gaddi atpakkat 80 gaddus wezs nomirre, no mahtes pahrnahdams, furru winsch bija, winnas swehtischanu isluhgdamees, apmeklejis.

Andreew Krastin.

Teefas fluddina schanas.

No Leelas Behrses pagasta teefas tohp wissi parradu bewewi, kà arridsan wissi parradu nehmeji ta Masas Behrses fainneeka Sillejahnü Mattihsa, par furra mantu, inventariuma truhkuma un muischas parradu dehl, schinni deenä konkurse nospreesta, usajinati, pee saudeschanas sawas teefas lihds 17to Merz f. g. pee schihs pagasta teefas peektektes. To buhs wehrä nemt!

Leelas Behrses pagasta teefa 20tä Janwar 1834. I
††† Ruhje Jehkab, pagasta wezzakais.
(Nr. II.) J. Baumgarten, pagasta teefas skrihweris.

No Dohbeles pagasta teefas tohp wissi tee, kam fahdas parradu prassischanas pee ta Jaun = Seffawas

faimneeka Lihblandu Kahrla buhtu, kas fawas mah-
jas nodewis, usaizinati, us to 1mu April pee schihs
pagasta teefas ar fawahm prassifchanahm un winnu
peerahdischanahm peeteiktees, ar to pamahzifchanu,
ka wehlaki neweens wairs netaps peenemts.

Dohbeles pagasta teefa 7ta Webruar 1834. 3

(S. W.) C. Blumenfeldt, pagasta wezzakais.
(Nr. 136.) L. W. Ewertz, pagasta teefas fribweris.

No Leel = Salwes pagasta teefas tohp wiffi pee Leel-
Salwes un Daudsewas muifchas peederrigi pagasta lau-
dis, kas us passchm zittur dsihmo, usfaukti, lihds
1mo Merz f. g., dehl jaunas usnemfchanas eefsch
8tas rewifiones, few schy ar proefschrafsitahm lez-
bahm peeteiktees, zittadi winni ka nesinnami eefsch
teem jauneem rewifiones rutkeem taps eelikti.

Leel = Salwe, 24ta Janwar 1834. 1

(S. W.) † † † Wehrulan Reim, pagasta wez-
zakais.

(Nr. 11.) Ernst Grosset, pagasta teefas fribweris.

Dehl Keifera augstas pawehleschanas no 16ta
Juhni 1833 tohp wiffi Pornfahtes pagasta lohzeeki,
ka arri tee, pee schahs muifchas ka brihwit femmes
strahdneeki peerakfitti zilweki, kas taggad ahrâ no scha
pagasta few usturrah, usfaukti, lai lihds 2oto We-
bruar f. g., dehl usnemfchanas eefsch astotas rew-
fiones, pee scha pagasta peeteizahs; zittadi tee ka ne-
sinnami taps usfattiiti, un ka tahdi eefsch teem jau-
neem rewifiones rutkeem taps eefihmeti.

Pornfahte, 29ta Janwar 1834.

(S. W.) † † † Kaizzen Peter, pagasta wezzakais.
(Nr. 4.) S. D. Spichart, pagasta teefas frib-
weris.

Tee pee Wezspilles, Wifteres un Duppeles, ka arri-
dsan pee Wezspilles basnijlunga muifchas peerakfitti
zilweki, kas no scho muifschu waldischanas jeb no
Wezspilles pagasta teefas us deenesiu islaisiti, ka arri
tee, kas zittos pagastos eegahjuschi — bes teem, kas
pahrrakfifchanas rulltos jaw irr relikiti — tohp, dehl
ta jaun'usnemmmama rewifiones rullta un atlihdsina-
fchanas sawu Krohna un magasifhnes nodohschanu,
usaizinati, lai wiswehlaki lihds 2oto Webruar f. g.
pee Wezspilles pagasta teefas peeteizahs; jo tee, kas
eefsch ta nolikta laika nebuhs atnahkuschy, taps par
behgkeem turreti, un eefsch tahs jaunas rulltu grahma-
tas wairs netiks usnemti.

Wezspilles pagasta teefa 24ta Janwar 1834.

† † † Kalneneek, pagasta wezzakais.
(Nr. 22.) Ernst Lemcke, pagasta teefas fribweris.

Proefsch Kahda laika pee ta dsimtas Wifteres muifchas
faimneeka Pblke, weena masa behra fehwe, lihds 4 gad-
bus wezza, ar mellahm krehpehm, mellu asti, un
kurrai arridsan tas gals no kreifas aufe nogreefts
irr, peeklihdufi. Tas, kam schi fehwe peederr, tohp
usaizinahs, lai to prett ehbinafchanas maksas atlihdsi-
nafchanu, feschu neddelu starpâ no appafschrafsitahs
deenas, prohti lihds 8tu Merz f. g. pee schihs pagasta
teefas pretti nemun; jo zittadi schi fehwe pehz scha lai-
ka tanni peeminnetâ deenâ, pagasta lahdei par labbu,
uhtropê taps pahrhohta.

Wezspilles pagasta teefa 25ta Janwar 1834. 3

† † † Kalneneek, pagasta wezzakais.
(Nr. 17.) Ernst Lemcke, pagasta teefas fribweris.

Zittas fluddinafchanas.

Kad daschi pee Leel = Luzes dsimtu muifchas peerak-
fitti zilweki, kas no schahs muifchas = waldischanas un
pagasta teefas tappe us deenesiu islaisiti, ka arri zitti,
kas, ta ka likkumds wehlehts, zittos pagastos eegah-
juschi un pahrrakfifchanas rulltos naw usnemti, —
lihds schim laikam pehz jaunahm passchm un Krohna
un magasifhnes dohschanu maksafchanu scheid naw pee-
teikuschees, un kad nu arri jauna rewifione irr paweh-
leta: tad tohp no schahs muifchas waldischanas wiffi
pee Leel = Luzes peerakfitti zilweki, kas taggad ahrâ no
scha pagasta usturrah, usfaukti, lai tee wiswehlaki
lihds 15to Webruar 1834 scheid peeteizahs, bet ja ne,
tad tee par isbehguschem taps turreti, un tanni jau-
na dwehfeldu rullâ schahs muifchas netaps usnemti.
Turkhaht tohp ifkats, kas schohs zilwekus pee fewis
turretu, pamahzihst, ka wannam par to buhs atbilde-
schana jadohd.

Leel = Luzê, 22trâ Janwar 1834. 1

Wiffi pee Kaulizzes muifchas peerakfitti pagasta loh-
zeeki un brihwit femmes strahdneeki, kas ahrâ no scha
pagasta few usturrah, tohp zaur scho usaizinati, bes
kaweschanas wehl proefsch to 26to Webruar f. g. dehl
usnemfchanas eefsch 8tas rewifiones, Kaulizzes muif-
schâ peemeldeetes; zittadi tee ka nesinnami taps usfatti-
titi un eefsch teem jauneem rewifiones rutkeem ka tahdi
peefihmeti.

Kaulizze, 26ta Janwar 1834. 1

Ta muifchas waldischana.

No tahs muifchas waldischanas to Krohna muifschu
Kurfifschu un Wez Swardes tohp wiffi pee tahm muif-

ſchahm peerakſtiti zilweki, kaſ ar deeneſta ſihmehm zittōs pagafōs uſturrahſ, uſaizinati, lai wiſſwehlaſi 4 nebdelu ſtarpā no appaſſſchraſtitaſ deenas, dehl taħs uſnemſchanaſ eeſſch teem jauneem rewiſioneſ rutteem, ſcheit peeteizahſ, zittadi tee ka neſinnami eeſſch teem jauneem rewiſioneſ rutteem tapſ eeſſihmeti.

23ſchā Janwar 1834.

Kurſiſchu un Wezſ Swardes muſſſchāſ walbiſchanaſ.

No Klanizzeſ muſſſchāſ walbiſchanaſ tohp wiſſi pee ſcha pagafſta peederrigi pagafſta lohzeſki, kaſ ar deeneſtu ſihmehm zittōs pagafōs uſturrahſ, uſaizinati, lai lihſf imo Merz f. g., dehl uſnemſchanaſ eeſſch teem jauneem rewiſioneſ rutteem, ſcheit peemeldejahſ.

Klanizze, 18tā Janwar 1834.

No Uggahleſ muſſſchāſ walbiſchanaſ tohp wiſſi pee ſcha pagafſta peerakſtiti zilweki no wihriſſchu un ſee-wiſſchu laħrtāſ, un arri tee kaſ uſ zitteem nowaddeem nogahjuſchi un eeſſch teem pahrrakſtiſchanaſ rutteem no 1833 naw pahrrakſtiti, kaſ uſ deeneſtu iſlaifſti un taggab zittur uſturrahſ, uſaizinati, lai tee 4 nebdelu ſtarpā no appaſſſchraſtitaſ deenas, dehl teem jauneem rewiſioneſ rutteem, ſcheit peeteizahſ. Zurklaħt tohp arri wiſſi deeneſtungi ſcho zilweku luhgti, lai toħſ peeſpeeſtu, ka tee noliktā terminā ſcheit peeteiktōħſ, jo zittadi tee no ſcheem jauneem rewiſioneſ rutteem tapſ iſſleħgti.

Uggahleſ muſſſcha, 18tā Janwar 1834.

F. C. Bettmann, muſſſchāſ walbineeſſ.

No Wehrgalleſ un Webbeſ muſſſchāſ walbiſchanaſ tohp wiſſi pee ſcha pagafſta peerakſtiti zilweki no wihriſſchu un ſee-wiſſchu laħrtāſ, un arri tee kaſ uſ zitteem nowaddeem nogahjuſchi un eeſſch teem pahrrakſtiſchanaſ rutteem no 1833 naw pahrrakſtiti, kaſ uſ deeneſtu iſlaifſti un taggab zittur uſturrahſ, uſaizinati, lai tee 4 nebdelu ſtarpā no appaſſſchraſtitaſ deenas, dehl teem jauneem rewiſioneſ rutteem, ſcheit peeteizahſ. Zurklaħt tohp arri wiſſi deeneſtungi ſcho zilweku luhgti, lai toħſ peeſpeeſtu, ka tee noliktā terminā ſcheit peeteiktōħſ, jo zittadi tee no ſcheem jauneem rewiſioneſ rutteem tapſ iſſleħgti.

Wehrgalleſ un Webbeſ muſſſcha, tanni 18tā Janwar 1834.

(Nr. 25.)

C. F. Graf, muſſſchāſ walbineeſſ.

No Sutteneſ muſſſchāſ walbiſchanaſ tohp wiſſi laurbiſ kurri pee Sutteneſ muſſſchāſ eeſſch taħſ rutku grahmataſ peerakſtiti irr, zur ſcho ſinnu uſaizinati, lai tee taħbi beſ neſahdaſ kaweſchanaſ wiſſwehlaſi 4 nebdelu ſtarpā no appaſſſchraſtitaſ deenas Sutteneſ muſſſchā ſew peemeldejahſ, un ſawaſ palikkuſchāſ Kroħna nodohſchanaſ aiſmaſka, jo zittadi waijadſehſ winnuſ par aiſbeħguſcheem turreħt, un taħduſ eeſſch to jaunu peerakſtiſchanaſ rulli jeb rewiſioneſ grahmata wairat neuſnemt.

Suttene, 27tā Janwar 1834.

Wiſſi pee Biſteſ muſſſchāſ pagafſta peerakſtiti zilweki tohp zur ſcho ſinnu ſaaizinati, lai tee wiſſwehlaſi lihſf imo Merz f. g., dehl taħſ uſnemſchanaſ eeſſch teem jauneem rewiſioneſ rutteem, ſcheit peeteizahſ, jo zittadi tee no ſcheem jauneem rewiſioneſ rutteem tapſ iſſleħgti.

Biſte, 29tā Janwar 1834.

(Nr. III.)

La muſſſchāſ walbiſchana.

Wiſſi pee Lauku muſſſchāſ pagafſta peerakſtiti zilweki, tohp zur ſcho ſinnu ſaaizinati, lai tee wiſſwehlaſi lihſf imo Merz f. g., dehl taħſ uſnemſchanaſ eeſſch teem jauneem rewiſioneſ rutteem, ſcheit peemeldejahſ, jo zittadi tee no ſcheem jauneem rewiſioneſ rutteem tapſ iſſleħgti.

Lauku muſſſcha, pee Jaunpils, 29tā Janwar 1834.

(Nr. 12.)

La muſſſchāſ walbiſchana.

No taħſ muſſſchāſ walbiſchanaſ un pagafſta teeſaſ to dſintu muſſſchu Stuhreſmuſſſcha, Springeſmuſſcha un Naudeſmuſſſcha, Tuffumeſ aprinkā, tohp wiſſi tee pee taħm wirſpeeminnetahm muſſſchahm peerakſtiti pagafſta lohzeſki, no wihriſſchu un ſee-wiſſchu laħrtāſ, kaſ ar woi beſ paſſeſ grahmataħm no ſchahm pagafſtahm uſ deeneſtu iſlaifſti, ka arri tee, kaſ zittōs pagafōs eegahjuſchi, bet pahrrakſtiſchanaſ rutkōſ naw eeſikſti un ſawaſ Kroħna un magafſihneſ nodohſchanaſ naw maſſſajuſchi, tohp aizinati, wiſſwehlaſi lihſf 28to Webruar f. g. beſ kaweſchanaſ pee ſaweem pagafſteem peeteikſeeſ, ka toħſ tannuſ jaunōſ rewiſioneſ rutkōſ warretu eerakſtiħt, un kaſ zur nepeeteikſeeſ, tad tee par aiſbeħguſcheem tapſ eeſſihmeti.

Stuhreſmuſſſchā, 3ſchā Webruar 1834.

(Ar peeliſſkumu: regiſterſ par peħrnaju Awiſſchu gabda gahjumu.)

D r i h w d r i k k e h t.

No juħrmallaſ-gubernementu augſtaſ walbiſchanaſ puffeſ: Hoſtraħt von Braunſchweig, grahm. pahrluhſotaiſ.

No. 79.